

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12Csp/153/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117216542
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117216542.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v spore žalobkyne: M. C., G.. XX. XX. XXXX, L. XX, XXX XX L., v konaní zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Hausmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločnosti pod č. 542 097 90, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, v konaní zastúpený Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkáč, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Ružinovská 42, 821 01, o vydanie bezdôvodného obohatenia 58,71 EUR a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 58,71 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 58,71 EUR od 30.09.2017 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému, čo sa týka nároku na zaplatenie bezdôvodného obohatenia, nárok na trovy konania v rozsahu 100 % trov konania.

III. V prevyšujúcej časti žalobu, čo sa týka vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, zamietam.

IV. Žalovaný má vo vzťahu k žalobkyni nárok na náhradu trov konania, čo sa týka nároku vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22. 6. 2017 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom zaplatenia sumy 58,71 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 58,71 EUR od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia sumy 58,71 EUR a určenia, že zmluvná podmienka uvedená v žiadosti/zmluve o poskytnutí úveru č. 263259453062189, zo dňa 27. 5. 2010, časť C) Kreditná karta v znení „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 400 EUR (12.050,40 Sk) a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca k vydaniu na ňou stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 4 % z úverového rámca alebo z dlžnej sumy, ak nebude dohodnuté inak, a to, i telefonicky. Súhlasím s platbami

uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B), je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že ide o zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 263259453062189, zo dňa 27. 5. 2010, žalovaný jej poskytol úver vo výške 303,45 EUR na nákup tovaru s mesačnou splátkou vo výške 30,18 EUR s ročnou úrokovou sadzbou 34 %, RPMN 39,81 %, priemernou RPMN 48,34 % s počtom mesačných splátok 12. Žalobkyňa uviedla, že zmluva neobsahovala adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), ďalej neobsahovala konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je potrebné predmetný úver považovať podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Aj keby úver nebol bezúročný a bez poplatkov, tak v zmluve je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 34 %, pričom priemerné úrokové sadzby z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka v máji v roku 2010, boli vo výške 6,57 % ročne. Z uvedeného vyplynulo, že úrok stanovený veriteľom v zmluve o úvere je minimálne 5 násobne vyšší. Namietala, že výška úrokov nebola súlade s dobrými mravmi a preto je potrebné, v tejto časti považovať za absolútne neplatný právny úkon. Bezdôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi platbami 362,16 EUR a výškou úveru 303,45 EUR, teda 58,71 EUR. Uviedla, že o skutočnosti, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 16. 1. 2017. Ďalej poukazovala na to, že je potrebné premlčaciu dobu posúdiť v objektívnej premlčacej dobe, nakoľko ide o úmyselné konanie k bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľa.

3. V ďalšom žalobkyňa namietala, že touto zmluvou jej bol ako spotrebiteľke nanútený popri právnom úkone, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu, iný úkon. A to práve v zmluvnej podmienke ktorej neprijateľnosti sa touto žalobou domáha v časti predtlačenej formulára v časti C).

4. Poukázala na to, že išlo o nedostatok jej vôle ako konajúcej osoby spotrebiteľky, vstúpiť do iného zmluvného vzťahu so žalovaným. Uviedla, že chcela získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo jej primárnou pohnútkou a musela podpísať predloženú predtlač listiny. Revolvingový úver v časti C) kreditná karta žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 263259453062189 zo dňa 27. 5. 2010, je absolútne iný právny vzťah, ktorý uzavrieť nechcela a ktorý mal vzniknúť v budúcnosti po zhodnotení jej platobnej disciplíny v prípade ponúkaného z úveru na tovar na nákup tovaru. Uviedla, že postup žalovaného v tomto smere považuje za nekalú obchodnú praktiku definovanú v súčasnosti v ustanovení § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 zákona o ochrane spotrebiteľa.

5. Žalobkyňa so žalobou predložila žiadosť/zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 27. 5. 2010, potvrdenie o splatení úveru zo dňa 13. 2. 2012, prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa zo dňa 9. 5. 2017.

6. Súd vo veci doručoval žalobu žalovanému spolu s uznesením podľa ustanovenia § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalovaný sa vo veci vyjadril podaním doručeným súdu dňa 9. 10. 2017 a vo veci uviedol, že žalobu neuznáva, žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. Uviedol, že úverová zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a poukázal na rozsudok súdneho dvora - tretia komora zo dňa 9. 11. 2016 vo veci C - 42/2015, z ktorého výslovne vyplýva, že „nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky, tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok“. Žalovaný poukázal na záväznosť judikatúry súdneho dvora ES pre všeobecné súdy členských štátov EÚ, čo znamená, že výkladom poskytnutým súdnym dvorom ES sa musí riadiť nielen súd, ale všetky členské štáty EÚ, štátne orgány, občania členských štátov EÚ. Výklad prezentovaný rozhodnutiami súdneho dvora ES, nadobúda záväznú povahu.

8. Vo vzťahu k žalobkyňou namietanej výške úrokovej sadzby úveru, podľa úverovej zmluvy žalovaný uviedol, že žalobkyňa mala možnosť sa s obsahom zmluvy vopred oboznámiť, k uzatvoreniu úverovej zmluvy z jej strany došlo bez akéhokoľvek donútenia, na základe jej slobodnej a vážnej vôle, s jasnými a zrozumiteľnými vopred známymi podmienkami.

9. Výška ročnej úrokovej sadzby bola primeraná podmienkam na trhu v danom mieste a v čase, nebola v rozpore s dobrými mravmi, či so zákonom a ani neprimerane vysoká. V danom prípade žalovaný poukázal na to, že je nebankovým subjektom a poskytol žalobkyňi úver vo výške 303,45 EUR, s ročnou nemennou úrokovou sadbou 34 % so splatnosťou 12 mesiacov. Poukázal na to, že z dôkazu, ktorý bol žalobkyňou predložený vyplýva, že predmetný spotrebiteľský úver bol dňa 7. 2. 2012 v celom rozsahu splatený.

10. Žalovaný považoval nárok žalobkyne uplatnený titulom bezdôvodného obohatenia za nedôvodný, napriek tomu vzniesol námietku premlčania. Poukázal na to, že žalobkyňa splatila spotrebiteľský úver ešte dňa 7. 2. 2012 a žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná až dňa 22. 6. 2017, teda viac ako 5 rokov od splatenia spotrebiteľského úveru. Pokiaľ ide o argumentáciu k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného, uviedol, že táto argumentácia nijakým spôsobom ani dôkazom nie je preukázaná a akékoľvek tvrdenie žalobkyne by muselo byť riadne preukázané.

11. Poukázal na to, že v tomto prípade ako poskytovateľ úverov, je žalovaný dlhodobo etablovaný na trhu, koná s odbornou starostlivosťou, na základe všeobecne záväzných právnych predpisov platných v čase uzatvárania úverových zmlúv a z toho dôvodu nemal ani potrebu sa bezdôvodne obohacovať.

12. Pokiaľ ide s o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, žalovaný vo veci uviedol, že v tomto smere absentuje právny predpoklad pre úspešnosť žaloby v tejto časti pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu. Uviedol, že ide o umelo vytvorený súdny spor, bez akéhokoľvek relevantného právneho základu. Skutočnosť, že spotrebiteľský úver bol žalobkyňou splatený ešte v roku 2012 a následne podanie žaloby až v roku 2017 bez právneho základu (t. j. keď nedochádza, nedošlo a už ani nemôže dôjsť k potrebe určenia zmluvnej podmienky ako neprijateľné zmluvné podmienky), svedčí o vyvolaní súdneho sporu bez potreby poskytnutia relevantnej ochrany. Uviedol, že v danom prípade nie sú splnené predpoklady pre úspešnosť žaloby žalobkyne na určenie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nakoľko žalobkyňa nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu na tomto určení. Pokiaľ ide o nemožnosť určenia zmluvnej podmienky v časti C) Kreditná karta v Úverovej zmluve podľa hmotnoprávných predpisov, podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná zmluvná“), to však neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo, ak boli neprijateľné zmluvné podmienky individuálne dojednané. Poukázal na to, že uvedené zákonné ustanovenie Občianskeho zákonníka korešponduje s čl. 5 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), podľa ktorého hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane ako tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné. Na základe uvedeného mal za to, že sú naplnené dôvody na zamietnutie žaloby aj v časti, v ktorej žalobkyňa žiadala o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou a žalovaným, žalobkyňa sa pojednávania nezúčastnila, hoci bola zo strany súdu predvolaná.

14. Súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 4. 9. 2018 č.k. 12 Csp 153/2017 - 37 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalobkyňa proti tomuto rozsudku podala odvolanie.

15. Súd druhej inštancie uznesením č.k. 19Co/203/2018 - 136 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, po podanom odvolaní právny zástupcom žalobkyne.

16. Súd druhej inštancie uviedol, že z dispozičnej zásady vyplýva, že právo na vydanie plnia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z

bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb., ďalej len OZ). Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre začiatok subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je tak rozhodujúci subjektívny moment, keď sa oprávnený dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Touto vedomosťou sa myslí znalosť takých skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy je rozhodujúci subjektívny moment, keď oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno odvodiť, že zmluva, z ktorej sa plnilo, je neplatná. Nie je významné, či oprávnený má také právne znalosti, aby bol objektívne schopný posúdiť uvedené skutkové okolnosti a zistiť, že zmluva, podľa ktorej plnil je neplatná. Významným momentom teda môže byť aj rozhodnutie, ktorým bola v inom konaní deklarovaná neplatnosť zmluvného vzťahu medzi účastníkmi (viď rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo/1065/2012, sp. zn. 28Cdo/539/2012). Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 OZ teda treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal; nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr (viď rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/145/2004). Dal do pozornosti názor najvyššieho súdu poukazujúci na zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení včítane využitia možnosti podania opravných prostriedkov (viď rozsudok NS SR sp. zn. 5Sžf/65/11 z 19.07.2012). Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby u žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia proti žalovanému. Uviedol, že nie je možné súhlasiť s názorom prezentovaným súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku, že u žalobkyne začala plynúť subjektívna premlčacia doba už dňa 07.02.2012, kedy zaplatila príslušné splátky nad rámec zákonom stanovenej povinnosti. K uvedenému dňu totiž nebolo preukázané, aby žalobkyňa mala vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného došlo. Je dosť nelogické vychádzať z toho, že ak by žalobkyňa vedela o tom, že už nemá žalobcovi plniť, aby aj napriek tomu zasielala úhrady, na ktoré žalovaný už nemal nárok. Odvolací súd preto nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie o uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty v tomto prípade. Odvolací súd vo viacerých svojich rozhodnutiach už judikoval, že v obdobných prípadoch subjektívna premlčacia doba u oprávnených na vydanie bezdôvodného obohatenia nastala dňom, kedy sa skutočne oprávnení dozvedeli o vzniku bezdôvodného obohatenia, čo bolo aj v tomto prípade až v čase, keď uvedenú skutočnosť sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v roku 2017, o čom predložila prehlásenie z 09.05.2017. Keďže žalobu podala 22.06.2017, urobila tak v subjektívnej premlčacej lehote. Z uvedených dôvodov záver súdu prvej inštancie o uplynutí premlčacej lehoty mal za nesprávny a poukázal na rozsiahlu judikatúru nielen tunajšieho odvolacieho krajského súdu (napr. vo veci sp. zn. 20Co/67/2018, sp. zn. 7Co/155/2016, sp. zn. 23Co/106/2017, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/320/2013 zo dňa 24.11.2015, rozsudok KS v Prešove sp. zn. 1Co/182/2014 zo dňa 21.01.2015). V súvislosti s názorom na posúdenie začiatku subjektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS/2460/2017 zo dňa 19.06.2018. Čo sa týka zamietnutiu žaloby aj ohľadom žalobkyňou uplatneného nároku na vyslovenie neprijateľnosti presne konkrétne špecifikovanej zmluvnej podmienky odvolací súd uviedol, že ani tento záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého, keďže išlo o neplatnú zmluvu, preto nie je možné vysloviť neprijateľnú zmluvnú podmienku, nepovažoval za správny. Súd druhej inštancie uviedol, že súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou (§ 298 ods. 1 CSP).

17. Súd vo veci z vykonaného dokazovania mal zistený tento skutkový stav veci:

18. Zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 27. 5. 2010 mal súd zistené, že právny predchodca žalovaného a žalobkyňa uzavreli zmluvu o poskytnutí úveru na nákup tovaru s poukazom na to, že žalobkyňa kúpila tovar u označeného predajcu označený pečiatkou v pravom hornom rohu zmluvy, pričom predajná cena tovaru bola 303,35 EUR a výška úveru 303,30 EUR, uvedené boli celkové náklady vo výške 58,71 EUR s uvedením počtu mesačných splátok 12, výška mesačnej splátky 30,18 EUR, súčet mesačných splátok 362,16 EUR, ročná úroková sadzba 34 %, prvá splátka najneskôr do 15. 6. 2010 s termínom splatnosti 15. deň v mesiaci, priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov pre zodpovedajúci typ spotrebiteľského úveru na trhu SR 48,34 %.

19. V časti C) Žiadosti/Zmluvy bolo uvedené: „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 400,00 EUR (12.050,40 Sk) a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ňou stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 4 % z úverového rámca alebo z dlžnej sumy, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B).“

20. Súd vo veci vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s formulárom o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde sú uvedené informácie: označenie veriteľa (právneho predchodcu žalovaného), základné charakteristiky spotrebiteľského úveru, celkové náklady na spotrebiteľský úver, ročná úroková sadzba, ročná percentuálna miera nákladov, priemerná hodnota RPMN, pre zodpovedajúci typ spotrebiteľského úveru 48,34 %.

21. Žalobkyňa súdu predložila potvrdenie o splatení úveru zo dňa 13. 2. 2012, ktoré bolo adresované právny predchodcom žalovaného žalobkyňi, v ktorom je uvedené, že dňom 7. 2. 2012 boli všetky záväzky z úveru vyrovnané.

22. Podľa prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 9. 5. 2017, na združenie sa obrátila žalobkyňa so žiadosťou, že potrebuje poradiť s úvermi, ktoré má v nebankových subjektoch, pričom dňa 16. 1. 2017 osobne navštívila sídlo združenia a predložila podklady, ako sú zmluvy o úvere, zmluvné podmienky a prehľady platieb. Po oboznámení sa s podkladmi spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s., zmluvou č. 263259453062189 zo dňa 27. 5. 2010, informovali žalobkyňu o náležitostiach spotrebiteľských úverov, o neprimeraných odplatách a úrokoch za úver, ktoré sú v rozpore dobrými mravmi, o rozhodnutiach súdov, či už slovenských súdov alebo aj s rozhodnutiami Súdneho dvora, ktoré sa týkajú spotrebiteľských zmlúv.

23. Súd vec právne posúdil nasledovne:

24. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

25. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením správneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

26. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto v zákone ustanovenej (§ 100 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

27. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

28. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

29. Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinný navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

30. Podľa § 4 ods. 1 a 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy - Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1. Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

31. Keďže odvolací súd konštatoval v tomto prípade, že žalobkyňa podala žalobu dňa 22.06.2017, urobila tak v subjektívnej premlčacej lehote pretože sa dozvedela o tom, že sa žalovaný na jej úkor obohatil už v čase, keď uvedenú skutočnosť sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v roku 2017, o čom predložila prehlásenie z 09.05.2017, súd konštatuje že nárok žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia je dôvodný, nakoľko predmetná zmluva neobsahovala adresu predávajúceho na ktorej si môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť a taktiež neobsahovala konečnú splatnosť potreby člského úveru ako to vyplýva z vyššie z citovaného ustanovenia.

32. Z týchto dôvodov súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu medzi platbami realizovanými žalobkyňou vo výške 362,16 eura výškou poskytnutého úveru teda jeho istiny vo výške 303,45 EUR t. j. 58,71 eur.

33. Podľa § 517 ods. 2 OZ patrí žalobkyni popri peňažnom plnení aj úrok z omeškania. Jeho výška je 5% ročne a vyplýva z ustanovenia § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., pričom úrok z omeškania súd priznal od nasledujúceho dňa po doručení žaloby žalovanému t. j. 30. 9. 2017.

34. V zmysle aktuálne účinného § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

35. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky, alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

36. Žalobkyňa sa domáhala určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá bola samostatnou zmluvou a ako aj žalobkyňa uvádzala v žalobe, revolvingový úver ako samostatný právny úkon nebol vo sfére jej záujmu a je neplatný pre nedostatok vôle. Určenie, že niektorá zo zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľnou pre rozpor s ust. § 53 OZ predpokladá, že spotrebiteľská zmluva, ktorá takúto podmienku obsahuje, je právnym úkonom spĺňajúcim všetky náležitosti platného právneho úkonu predpokladaných ust. § 37 a nasledujúcich OZ.

37. Keďže predmetná zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 27. 5. 2010 je absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s ust. § 40 ods.1 OZ, je vylúčené, aby súd posudzoval neprijateľnosť zmluvnej podmienky absolútne neplatného právneho úkonu pre rozpor s ust. § 53 OZ. Absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.

38. Tu súd navyše poukazuje rozhodnutie na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo/319/2014 zo dňa 31. 5. 2016 kde zdôraznil, že aj keď súd rozhoduje o neplatnosti právneho úkonu, ktorým má charakter spotrebiteľskej zmluvy, musí mať na zreteli, že aj spotrebiteľská zmluva je prejav vôle smerujúci k vzniku zmeny alebo zániku práv alebo povinností spájaných právnymi predpismi s takým prejavom (§ 34 Občianskeho zákonníka), ktorí ak nemá má byť neplatný musí mať náležitosti vyžadované zákonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že to znamená, že ak sa pri uzatváraní niektorej zmluvy vyskytne taká okolnosť, ktorá je všeobecným dôvodom neplatnosti každého právneho úkonu (napríklad, ak prejav vôle nebol urobený vo forme vyžadovanej zákonom alebo dohodou účastníkov podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka), nezakladá neplatnosť tejto zmluvy (niektoré jej časti) podľa ustanovenia § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, skutočnosť, že okolnosť tejto povahy sa vyskytla pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy. „, ak má súd v priebehu konania preukázané, že sú naplnené predpoklady pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu, má povinnosť prihliadnuť na túto skutočnosť z úradnej povinnosti a ďalšími otázkami, napríklad neprijateľnými podmienkami sa nemusí vôbec zaoberať “ (viď Jaroslav Krajčo, spotrebiteľská zmluva v aplikačnej praxi SR a EÚ, Eurounion, 2011 strana 133.

39. Z týchto dôvodov súd riadiac sa vyjadreným právnym záverom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opätovne zamietol žalobu v časti kde sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nakoľko mal zato že z dôvodu absolútnej neplatnosti právneho úkonu a má sa zato akoby právny úkon nikdy nebol uzavretý. Súd mal zato, že následne v zmysle žalobného petitu, s ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky nebolo možné tomuto vyhovieť. Tu súd vo veci poukazuje na to, že žalobkyňa bola právne zastúpená a z ustálenej súdnej praxe aj Krajského súdu v Prešove je známe, že pri obdobných spotrebiteľských zmluvách, ak boli uplatňované nároky dodávateľmi tieto boli zamietané, práve z dôvodu absolútnej neplatnosti takýchto zmlúv a tiež bolo prihliadané v súčasnosti už na neúčinné ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd nemohol nad rámec žalobného petitu z úradnej moci ex offo vyhlásiť predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere za neplatnú, keďže takto koncipovaný petit žalobkyňou nebol aj, keď je spotrebiteľkou.

40. Podľa § 251 CSP, konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

41. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Keďže v danej právnej veci išlo o samostatné nároky, súd podľa zásady úspechu a neúspechu rozhodol aj o trovách konania vo vzťahu k týmto nárokom samostatne. Vo vzťahu ku vydaniu bezdôvodného obohatenia bola žalobkyňa 100 % úspešná a naopak 100 % neúspešná vo vzťahu k žalobnému nároku, ktorým sa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a opačne žalovaný bol neúspešný vo vzťahu ku uplatnenému nároku žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia a úspešný vo vzťahu ku zamietnutiu žaloby, ktorým súd zamietol určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.